

68. SIB. D. 181. द्रोक्षाविनय RĪĀ-TAR. 6, 247. adj. (f. घ्रा) *sich ungestittet betragend* Schol. zu KAP. 1, 66. Personifiziert ist der Vinaja ein Sohn der Krija VP. 35. MĀK. P. 30, 26. der Laṅgā 27. Bei den Buddhisten ist विनय die über die Disciplin handelnde Lehre BURN. Intr. 37. fgg. — c) N. pr. eines Sohnes des Sudjuma (vgl. विनत und विनताश्च) MĀK. P. 111, 15. — 3) f. घ्रा *Sida cordifolia* H. an. MED. (wo बलाया st. कलाया zu lesen ist). RATNAM. 167. — Vgl. डुर्विनय, स० und unter म-क्रीशासक.

विनयकर्मन् n. Unterweisung, Unterricht RAGH. 10, 80.

विनयनुदक Titel eines buddhistischen Werkes WASSILJEV 18. 89.

TĪMAN. 294. °वस्तु BURNOUR, Intr. 565.

विनयप्राक्त्वि adj. lenkbar, fügsam AK. 3, 1, 24.

विनयप्रेतिम् m. N. pr. eines Muni KATHĀS. 72, 304 (विनयप्रेतिम् gedr.).

विनयता f. = विनय 2) b) Spr. 4262.

विनयदेव m. N. pr. eines buddhistischen Lehrers WASSILJEV 234.

विनयन (von 1. नो mit वि) 1) adj. *entfernend, verscheuchend*: तृष्णा MBH. 13, 85. घृष्टमनः MBH. 53. — 2) n. *das Unterweisen, Unterrichten*: लिपिज्ञानवचनकौशलेषु DAČAK. 60, 13. — Vgl. मनो.

विनयपत्र n. = विनयसूत्र BURN. Intr. 36. 539.

विनयपिटक bei den Buddhisten *der Korb* (d. i. Sammlung) der über die Disciplin handelnden Schriften BURN. Intr. 35. fg. 448.

विनयवत् (von विनय) 1) adj. *wohlgestittet*: अविनयवती भार्या Spr. (II) 691. — 2) f. °वती ein Frauenname KATHĀS. 69, 103. DAČAK. 118, 3. PAÑĀT. 129, 5.

विनयवस्तु n. Titel einer Abtheilung der über Vinaja handelnden Bücher bei den Buddhisten WASSILJEV 89.

विनयविभाषाशास्त्र n. Titel eines buddhistischen Werkes HIOUEN-TSANG 1, 177. Vie de HIOUEN-TSANG 93.

विनयसूत्र n. bei den Buddhisten *das über die Disciplin handelnde Sūtra* BURN. Intr. 36. 38. 539.

विनयस्य adj. *fügsam, lenkbar* H. 432.

विनयस्वामिनी f. N. pr. eines Frauenzimmers KATHĀS. 24, 154.

विनयादित्य (विनय + घ्रा) m. Bein. Gajapati's RĪĀ-TAR. 4, 516.

°पुर n. N. pr. einer von ihm gegründeten Stadt ebend.

विनयितृ (von 1. नो mit वि) nom. ag. etwa *Erzieher, Unterweiser*: Viṣṇu MBH. 13, 7004.

विनयिन् (von विनय) adj. *gesittet, sich gut —, bescheiden betragend* KĀM. NĪTIS. 1, 63 (विनयं st. विनयी der Comm.). Spr. 3167, v. l. Verz. d. Oxf. H. 237, b, 7. 8. RĪĀ-TAR. 2, 84. BUĀG. P. 1, 13, 38 nach der Losart der ed. Bomb. (विनयितम् st. विनयिन् BURN.). PAÑĀT. 1, 1, 39.

विनर्दिन् (von नर्द् mit वि) adj. *brüllend*, Bez. einer Sāman-Sangweise KĀND. UP. 2, 22, 1.

विनशन (von 1. नम् mit वि) n. *das Verschwinden*: सरस्वत्याः, सरस्वती° und mit Ergänzung des Flussnamens der Ort, wo die Sarasvatī verschwindet, PAÑĀT. Br. 25, 10, 1. KĀT. ČA. 24, 5, 30. LĪT. 10, 15, 1. MBH. 3, 10538. M. 2, 21. MBH. 3, 5052. 8090. 10694. 9, 2118. fgg. HAMIV. 9520. BUĀG. P. 1, 9, 1. 10, 71, 21. 79, 23. Verz. d. Oxf. H. 79, b, No. 136, Z. 9. H. 931. = कुरुतेत्र TRK. 2, 1, 14.

विनश्च (wie oben) adj. *verschwindend, vergänglich* AK. 3, 4, 17, 101. कलेवर Spr. 2160. ČATR. 3, 3. फल SARVADARĢANAS. 56, 15. घ्र° Spr. 5130. द्विषा मेन्यं विननाश विनश्चरम् so v. a. *so dass es nicht mehr gesehen ward* RĪĀ-TAR. 6, 247.

विनश्चरता (von विनश्चर) f. *Vergänglichkeit* SARVADARĢANAS. 98, 9.

विनश्चरत्व n. dass. SARVADARĢANAS. 81, 22.

विनष्ट s. u. 1. नम् mit वि; विनष्टक s. बाल° (unter बालविनष्ट).

विनष्टतेजस् adj. *dessen Energie verschwunden ist, kraftlos* AV. 19, 34, 2.

विनष्टि (von 1. नम् mit वि) f. *Verlust*: मरुती ČAT. Br. 14, 7, 3, 15.

KENOP. 13. मुकुद्दिनष्टि BUĀG. P. 3, 1, 21.

विनस (2. वि + 2. नम्) adj. (f. घ्रा) *der Nase beraubt* ĠAṬĀDH. im ČKDR.

BHAṬṬ. 3, 8.

विना praep. P. 5, 2, 27 (oxyt.). स्वरदि zu P. 1, 1, 37. *ohne, mit Ausnahme von, bis auf* (excl.) AK. 3, 3, 3. H. 1527. an. 7, 32. HALĀJ. 3, 90. mit acc. instr. und abl. P. 2, 3, 32. VOP. 3, 7. 10. 21. 1) mit vorangehendem acc.: कथं कर्म विना देवं स्थापयति MBH. 13, 317. पौरास्ते राघवं विना । शोकोपकृतनिशेष्टो बभूवुर्कृतचेतसः || ohne Rāma so v. a. *weil er nicht da war* R. 2, 47, 1. 1, 10, 22. 5, 26, 25. ČĀK. 146, v. l. Spr. (II) 667. 1710. (I) 1439. न विश्वासं विना शत्रुर्देवानामपि सिध्यति 1468. 2614. 2821. स्वज्ञातीयं विना वैरी न ज्ञयः 3323. 4148. PAÑĀT. 230, 5. ČUK. in LA. (III) 33, 15. 38, 2. H. 529. SARVADARĢANAS. 81, 11. ग्रारणानां च सर्वेषां मृगाणां माक्षिषं विना । स्त्रीतीरं चैव वर्ज्यानि mit Ausnahme von M. 3, 9. स्वस्ति स्यादपि वैदेह्या रत्नोभ्यो रत्नं विना R. 3, 64, 4. सेवावृत्तिविदो चैव नाश्रयः पार्थिवं विना Spr. 2790. VARĀH. BRH. S. 3, 6. 48, 82. स्यात् विनाह्यम् 77, 22. BUĀG. P. 4, 24, 55. H. 946. P. 1, 1, 20. Schol. त्रयापि कर्तव्यो नास्तेषो युधं विना so v. a. *wenn es nicht zum Kampfe kommt* KATHĀS. 27, 144. प्रशात्म् । विनोपसर्पत्यपरम् so v. a. *einen Andern als* BUĀG. P. 6, 9, 21. तान्प्रदेशमात्रं विना परिलिखति bis auf die Entfernung eines Pr., so dass der Zwischenraum eines Pr. bleibt ČAT. Br. 3, 3, 4, 5. — 2) mit folgendem acc. AV. 20, 136, 13 (Conj.). विनान्योऽन्यं न भुञ्जाते MBH. 1, 7623. काकः सर्वरसान्भुङ्क्ते विनामेध्यं न तृप्यति Spr. 1438. 2313. 2818. 2821. VARĀH. BRH. S. 93, 46. HIT. I, 40. BUĀG. P. 3, 29, 13. 31, 18. विना नारायणं देवं सर्वे *alle mit Ausnahme von* MBH. 1, 1141. वरं वृणीषेह विनास्य जीवितम् 3, 16773. 4, 533. विना मलयमन्यत्र चन्दनं न विवर्धते Spr. 2613. विना वज्रमणिं मुक्तामणिर्मेघः कथं भवेत् 3323. सर्व तत्समवर्णयत् — विना पङ्कुलतपम् BUĀG. P. 1, 13, 11. — 3) mit vorangehendem instr. MBH. 1, 6141. R. 1, 9, 22. 2, 52, 50. Spr. 1541. 2021. 2313. 2330. 3053. RAGH. 1, 23. VIKR. 10. AK. 2, 6, 1, 11. VARĀH. BRH. S. 54, 57. SARVADARĢANAS. 81, 9. वृष्ट्यापि विना RAGH. 2, 14. वैदेह्या तं विनागतम् R. 3, 63, 1. न दर्शेन विना ब्राह्ममाहितमिर्द्विजन्मनः mit Ausnahme von M. 3, 282. JĀĒN. 2, 25. इमं नान्यो मया विना वेत्ति ketn Anderer als ich KATHĀS. 5, 35. न हेठेन विना चौरं घातयेद्दार्मिको नृपः so v. a. *wenn nicht das Geraubte da ist* M. 9, 270. ज्ञातया वा ह्येयुस्तदागतास्तेर्विना नृपः *wenn diese nicht da sind* JĀĒN. 2, 264. — 4) mit folgendem instr. M. 11, 202. MBH. 1, 6152. SĪMUKHAJ. 41. 52. Spr. 1630 (II). 1458. 1460. 1933. 2810. fg. ČĀK. 146. VARĀH. BRH. S. 28, 7. 46, 42. 49, 5. 54, 93. H. 412. BUĀG. P. 6, 13, 1. विना वा तैः M. 4, 252. विनाप्यर्थैः Spr. 2822. विना तु तैः H. 1113. न विना पार्थिवो भृत्यैः Spr. 1439. न तदस्ति विना य-